

Iz življenja in sveta

Obsedno stanje v Dublinu

Močni policijski kordoni zapirajo prehod k vladnim palačam v irski prestolnici

Rodovitni narodi

Ce se ozremo po življenju civiliziranih in manj civiliziranih ljudstev ter primerjamo Vzhod z Zapadom, Azijo z Evropo, moramo ugotoviti, da so napovedi o poplavi rumene rase

zaradi tega tako realne, ker je Azija mnogo na boljšem glede pomnoževanja prebivalstva. Pri vzhodnih, več ali manj primitivnih ljudstvih, ne spada družinski prirastek v kompleks tako zvanega »socialnega vprašanja«. Na Japonskem, kjer se rodi največ otrok, računajo na vsak par 4 otroke. Tako je bilo pred tridesetimi leti, tako je še danes. Tradicija se je tedaj ohranila in to bo prineslo Japonski bodočnost.

Na Vzhodu sledi Japonski Indija, o Kitajski pa ni točne statistike. Če pa se pomaknemo iz Azije proti Evropi in pridemo do Rusije, opazimo takoj vplive Zapada: v Rusiji se rodi že manj dece kakor na Vzhodu. Pred vojno so računali tam na vsak zakon po 5 otrok, danes imajo komaj tri otroke. V primeri z Vzhodom imamo torej že nazadovanje, v primeri z ostalo Evropo pa ima Rusija še vedno velik presežek.

Kmalu za Rusijo prideta na vrsto Italija in Irska. Tudi tam se rode v vsakem zakonu povprečno trije otroci. A tudi v teh dveh deželah je opaziti

znatno nazadovanje v primeri s predvojno dobo. Takrat je prišlo v Italiji in v Irskem na vsak zakon povprečno 4 do 5 otrok.

Anglija je še na slabšem. Tam so začela rojstva nazadovati prej kakor v drugih evropskih deželah. Pred vojno so imeli povprečno 3,5 otrok v zakonu. Zdaj jih imajo 2,06. In Francija, ki je bila še nedavno

Združitev francoskih zrakoplovskih družb

1. septembra bodo proglasile svojo združitev francoske zrakoplovne družbe »Air Union«, »Air Orient«, »Aero Postale«, »Farman« in »Cidna«. Glavnica nove organizacije bo znala 100 milijonov frankov. Novo združenje se bo imenovalo »Air France« ter bo oskrbovalo zračni promet med vsemi glavnimi letališči sveta.

Oporoka najimovitejšega Angleža

Te dni so odprli v Londonu oporoko nedavno umrlega sira Johna Ellermanna, ki je veljal za enega najimovitejših angleških državljanov. Testament je zelo komplicirana listina. Vsebuje na stotine legatov za sorodnike, nameščenice pokojnikovih ladjedelnic itd. Volila so tako obširna, da je oporoki prideljal poseben seznam oseb.

Glavni dedič je Ellermannov sin, ki bo podedoval 2 in pol milijona funtov. Samo v gotovini je zapustil Ellermann 18 milijonov funtov. Celotna vsota zapuščine še ni določena, vendar se zdi, da bo vnovčila angleška država samo na zapuščinskem davku okoli 15 milijonov funtov.

Avstrijska pomožna policija

Oddelek nove avstrijske pomožne policije, koje moštvo tvorijo večinoma Dollfusovi krščanski socialci. Kakor znano, je Drštvo narodov dovolilo Avstriji organizirati pomožne policijske čete za borbo proti hitlerjevski propagandi

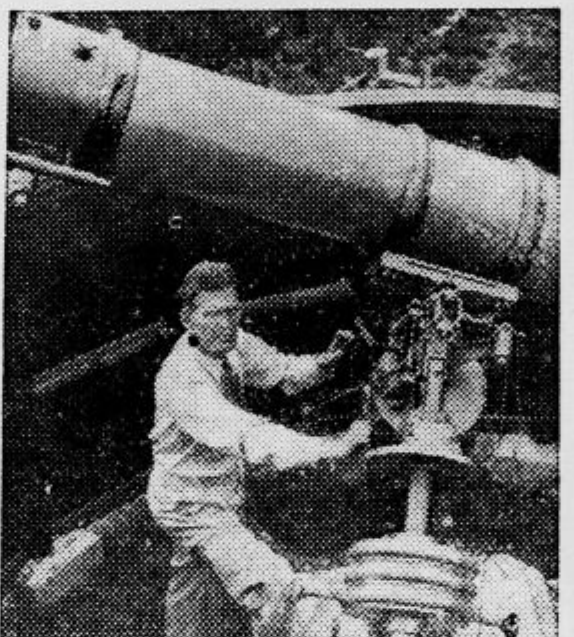
„Pangermanski“ pozdrav

V zadnjem času se hitlerjevski režim zelo trudi, da bi uvedel med Nemci pozdravljanje z na pol dvignjeno desno roko. To pozdravljanje imenuje »nemški pozdrav«, čeprav so ga narodni socialisti v svojem opičjem posnemanju vseh navad italijanskega fašizma prevzeli kakor ta od starih Rimljanov.

Da izvira »nemški pozdrav« od tod in nikjer drugje, tega režim seveda noče priznati, pač pa se trudi dokazati na vso moč, da gre samo za obuditev starogermanske pozdravne oblike, ki so jo ljudje v teku stoletij pozabili. Ne samo Martin Luther, nemški reformator, na državnem zboru v Wormsu, temveč tudi Hermann in Thuneld, kakor vsi stari Germani so se pozdravljali na ta način, trdi državni propagandni minister Goebbels.

S takšnimi dvomljivimi trditvami zagovarjajo hitlerjevci svoje nove ukrepe, s katerimi so uvedli obligatorno pozdravljanje z dvignjeno roko v vse državne urade in obrate in tudi že v državno brambo. Sedaj so ga uvedli tudi po šolah. Otroci in učitelji med seboj se ne smejo drugače pozdravljati nego tako, in sicer vsi brez izjeme. Posebno strogo pazijo pri tem na to, da se zoper to odredbo ne pregrešijo — židovski otroci. »Nemški pozdrav«, ki ga morajo prakticirati tudi Židje, dobiva tako še svojo posebno, pragermansko noto.

Humorist in astronom

Will Hay,

znani angleški kabaretni humorist, se bavi tudi z zvezdoznanstvom

Bele prometne črte

V Angliji so sklenili postaviti spomenik moži, ki si je izmislil bele prometne črte za regulacijo čezcestnega prometa. Z enostavno belo črto, ki je potegnjena čez ulico in nakazuje pešcem, kod smejo hoditi, je rešil ljudem na stotine življenj. Toda Anglija je v težavnem položaju. Morali bodo najprej dognati, kdo je bil ta veliki dobrotnik človeštva, šele potem bo mogoče začeti s pripravljalnimi deli za odkritje spomenika.

Misel, da bi se označevali cestni prehozi z belo progo, je prišla iz Amerike. Toda kdo je njen oče? Tega ne vedo niti v Ameriki. Zato so začeli zdaj na Angleškem poizvedovati, kdo je presadil idejo na angleška tla. Nekdo iz Herfordshire pravi, da je prišla misel iz Amerike po sklenitvi miru v Parizu. Baje je »ila Chief Constable prva, ki jo je uvedla v svoji grofiji. Toda oglašajo se že tekmeči. Berkshire trdi, da so tam prevzeli ameriško idejo že l. 1922 in da je njena avtomobilska družba potegnila prvo belo progo čez cesto.

Inserirajte v „JUTRO“

Kaj pravi prijateljica Mate Hari

„Slavna“ nemška vohunka ni izdala nikomur svojih „poslovnih skrivnosti“

Pred kratkim je imel neki novinar priliko govoriti z Elviro Bareiro, korpulentno damo šestdesetih let, čije obraz še vedno kaže sledove mladostne lepote.

V razgovoru se je novinar dotaknil raznih mest, tudi Pariza in Madrida. In pri teh dveh mestih se je španka zdrnila ter je novinarju odkrila tajno, da je dobro poznala vohunko Mato Hari. Še več. Bila je njena prijateljica.

Bilo je v začetku svetovne vojne. V Ma-

dridu so se tedaj stekali konci vseh niti vohunskih organizacij. In Mato Hari, pravi Elvira Bareira, je bila menda edina nespametna ženska na svetu, ki se je podala v nevarnosti vohunstva dveh sovražno si nasprotnih držav. Imela je ljubavno razmerje z raznimi voditelji vohunske službe. Tako je kmalu nanjo padel sum, da je izdajalka. Mato Hari je bila imenitna pesalka in ni manj koketa. V Madridu so si javno pošetavali, da je v nemški vohunski službi, ker je reuno prejela šifrirana pisma. Bili pa so tudi taki, ki so govorili nasprotno. Elvira Bareira je zato nekoč vprašala Mato Hari, če je kaj resnice na teh govoricah. Toda očarljiva pesalka se je nasmešnila in jo zavrnila: »Ne vem, kaj mi prav za prav hočejo ti ljudje. Če je greh ljubiti, sem že zdavno zaslužila smrt; sicer pa si nimam kaj očitati...« Potem se je Mato Hari zamislila.

Slovo Mato Hari od Madrida je bilo naravnost neverjetno. Vohunko so bili izvalili v Pariz. Bareira jo je spremljal na postajo in jo je svarila, naj se ne podaja v Pariz, ki pomeni zanj smrtno nevarnost. Takrat so namreč v Parizu po vrsti aretirali inozemce zaradi vohunstva. Mato Hari pa se je obnašala zelo prostodušno. Napravljala je pred svojim odhodom iz Madrida na vse vtis, da se nima v Parizu ničesar bati, ker jo ščitijo močni prijatelji... Usodne brzojavke, ki jo je izvalila v Pariz, ni nikomur omenila. Iz vlaka, ki je zapušal madridsko postajo, je lepa pesalka še dolgo mahala znancom in prijateljem v slovo. Nihče si ni predstavljal, da bo ta lepa ženska v kratkem doživela strašno usodo justifikacije.

Da ni Mato Hari sama računala z aretacijo v Parizu, izhaja tudi iz dejstva, da je pustila mnogo svojih stvari v Madridu. Tudi korespondenca je ostala tem z mnogimi kompromitujočimi posvetili. To korespondenco je otele deloma Elvira Bareira, ki je listine sežgala, da ne bi prišla njih vsebina kdaj nepoklicanim osebam v roke.

PRAVKAR JE IZŠLA NOVA ŠTEVILKA

ilustrirane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

z naslednjo vsebino:

Naslovnaslika: Elo Justin:
TURGENJEV (lesorez)
Dr. N. Preobraženski:
TURGENJEV IN MI (s slikami)
B. Borko:
ŽIVLJENJE IVANA TURGENJEVA (s slikami)
NEBOTIČNI TERMOMETER
Dr. Iv. Lah:
KNEZ PRIBINA (s sliko)
ZNANILCI POTRESOV
SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA
Karlo Kocijančič:
ZAPISKI BORISA MOLANA (Roman)
Dr. A. Debeljak:
IZLET V PANONSKO SLOVENIJO (konec)

Frank Buck:
DOŽIVLJAJI V DZUNGLI
200 LET KOPANJA V MORJU (s slikami)
ZA MISLECE GLAVE
ZNAMKE PRIPOVEDUJEJO (znamka s kitom)
NEKAJ ZA VSE
SAH
VNETJE SAPNIKA ZARADI SONČENJA
MISLI O ZAKONU
ALI ZE VESTE
HUMOR (Adamson)

Zvezek vsebuje poleg tega še dosti zanimivega drobiža in lepih slik.

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko ter stane trimesečno Din 20.—, mesečno Din 8.—. Posamezne številke Din 2.—. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knaflejeva ul. 5.

„Grad pomlajevanja“

Opičja farma profesor-ja Voronova

Tik ob francosko-italijanski meji stoji grad Grimaldi in njegov četverooglat stolp gleda na sinjo obalo okrog Mentona. Grad je na vse strani hermetično zaprt z železnimi ograjami, bodečo žico in energičnimi napisi. Poskus, da bi vdrl nepoznan v njegovo notranjost, se ti mora ponesrečiti. To gospodje namreč slavni pomlajevalec profesor Sergij Voronov in njegov brat Aleksander imata nalogo, da odžene vsakega obiskovalca, ki se ne more izkazati s kopico dovolilnic in priporočilnih pisem.

»Grad Grimaldi je postal mojemu bratu prava domovina,« pojasnjuje Jurij Voronov, brat in sodelavec znamenitega učenjaka. »Ves prosti čas, kadar ne dela v svojem laboratoriju v Auteilu, prebije tu in tu ima svojo opičjo farmo, v kateri redi in proučuje živali, ki so potrebne za operacije. Ljudi ne operiramo v gradu. V ostalem se moj brat ta čas ne bavi s presajanjem spolnih žlez, temveč s problemom raka...«

Nadzorstvo nad opičjo farmo ima že omenjeni najmlajši profesorjev brat, Aleksander Voronov in ta daje pripuščenim gostom tudi vse informacije, ki si jih želijo.

»V zadnjih letih je moj brat izvršil v boju proti starosti že tisoč operacij na ljudeh,« pravi Aleksander Voronov. »Vse te osebe so prej čutili, kako jim uhajajo duševne in telesne sile, in vsem se je stanje izboljšalo. O znanstveni vrednosti tega pomlajevalnega postopka ni danes nobene dvome več...«

Opice na gradu Grimaldiju nikakor niso obžalovanja vredne. Na sončnih pečinah, med cvetlicami in tropskimi rastlinami so njih bivališča, ki jih ne moremo več imenovati kletke. Ta bivališča so prostorna, svetla in zračna, v njih pa je preko sto živali: šimpanzov, gibonov, goril. V velikih košarah so pripravljeni sadeži, ki se jih smejo posluževati po mili volji. Ponoči, zlasti v zimskih mesecih, jim bivališča segrevajo s centralno kurjavo. Živali, ki po kažejo po dveh letih največjo odpornost, preselijo v drug, obsežen prostor, kjer imajo še več svobode in kjer morejo po mili volji skakati, plezati na drevesa in se igrati.

Parjenje samcev in samic se vrši v posebnih prostorih, poleg teh prostorov pa je specialen oddelek z najmodernejšimi operacijskimi pripomočki, nato še poseben oddelek, v katerem skrbijo za mladice. Vsi kirurški posežki se izvršijo na živalih z narkozo kakor pri ljudeh. Preden pridejo

Moderna Robinzona

Angleški listi poročajo, da sta se odpravila iz civilizacije dva mlada Robinzona z imenom Paese in Marsh. Za svoje bivališče sta si izbrala otok Tristan da Cunha, ki leži nekako v sredini med južno Afriko in Južno Ameriko. Otok meri 116 četvrtinskih kilometrov in ni neobljuden. Na njem živi 140 duš. Čeprav spada otok k angleškemu kolonialnemu skupku, nima ustave, če bi jo pa imel, bi bila gotovo brez pomena!

Robinzona sta se vkrcala na neko angleško tovorno ladjo in sta napravila s kapitanom pogodbo, da pride čez dve leti po njiju. Ti dve leti pa se bosta na otoku imela najbrže dobro. Vzela sta namreč s seboj filmsko kamero in mnogo filmov za snemanje, precejšnjo množino živil in knjig ter rešili čoln za primer, da bi se naveličala življenja pred določenim terminom. Tudi radioparata nista pozabila, tako bosta kljub svoji samotnosti v stalni zvezi z velikim svetom.

Uboj in samomor zaradi kopanja

V Čeških Budjevojicah se je odigrala strahovita tragedija. Železničar Elias je v navalu jeze ustrelil svojo devetnajstletno hčer, ker se je hotela kopati kljub njegovi prepovedi. Dekle je imelo v kopališču dogovorjen sestanek, zato ni hotelo odnehati od svoje namere. Razsrjeni oče je nato segel po samokresu in ustrelil hčer. Eliasova žena je v strahu za svoje življenje pobegnila iz hiše. Ko je oče sprevidel svoj strašni čin, se je ustrelil v glavo.

Breznogji plavač

Mestni svet v Dovru je razpisal nagrado za plavača, ki bi se mu posrečilo preplavati Rokavski preliv v smeri proti Franciji. Kot nagrado je obljubil zlat pokal.

Takoj sta se javila dva tekmeča, in sicer neka ženska ter Američan Charles Zibelman, ki so mu odrezali obe nogi. Zibelman je še povečal zvedavost svojih gledalcev s tem, da je planil v vodo z gorečo cigareto v ustih. Zibelman je že lani skušal preplavati Rokavski preliv, toda je po 18 urah plavanja opešal in so ga morali potegniti iz vode.

živali do operacijske mize, jim nataknejo zaprto pokrivalo preko glave, v katerem nastane ozračje iz klorovega etila, ki jih uspava.

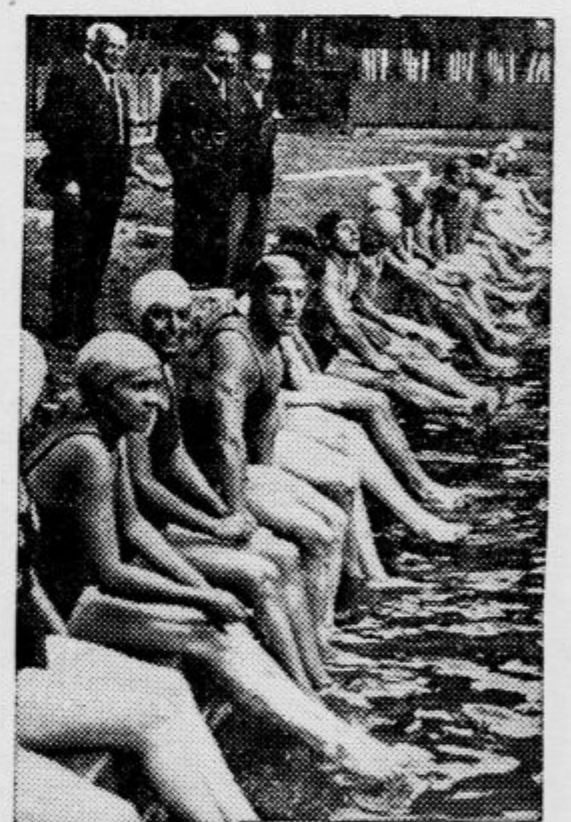
Prof. Voronov se trudi na vso moč, da bi preprečil iztrebitev tistih opičjih vrst, ki so potrebne za pomlajevalne operacije po njegovi metodi. Že l. 1923. je n. pr. francoska vlada prepovedala lov na šimpanze v vseh svojih severnoafriških kolonijah. V doglednem času bo tudi umetno gojenje opic po opičjih farmah pomagalo, da se bodo pomnožile. Takšno gojenje, zlasti v izvrstnem podnebnju Riviere, obeta velike dobičke, saj stane posamezen eksemplar danes 50 do 60 tisoč francoskih frankov.

Na vprašanje, kako dolgo traja na človeka učinek pomlajevalne operacije, odgovarja Aleksander Voronov po kratkem premisleku:

»To je individualno zelo različno, povprečno pa lahko računamo s petletjem. Po tem času se operacija z istim uspehom lahko ponovi...«

Tu obstoji le majhna ovira: operacija pri Voronovu stane namreč 100.000 fr. in bo le malo ljudi, ki bi si mogli večkrat privoščiti takšen izdatke za novo merico mladosti in veselja do življenja!

Plavanje — šolski predmet

Zaradi številnih nesreč pri kopanju je sklenil francoski državni podtajnik v prosvetnem ministrstvu Du c o s (v sredi) uvedbo obveznega potuka v plavanju na osnovnih šolah

ANEKDOTA

Skladatelj Evgen D' Albert je potoval s svojo peto ženo po Italiji. Bil je na poročnem potovanju. V Siciliji so mu prinesli na mizo nevtitne spagete. Nekaj časa je brodil po jedi, nato pa je razsrjen vrgel vilice na krožnik, krožnik v skledo in skledo čez ograjo restavracije rekoč: »Svinjarija! Prisezem, da na svojem prihodnjem poročnem potovanju ne pridem v Italijo!«

VSAK DAN ENA

